

Sectorraad paarden

Jaarverslag 2023

DOEL, MISSIE, VISIE

De Stichting Sectorraad Paarden (SRP) is opgericht op 31 mei 2007. De Sectorraad Paarden wordt gevormd door de samenwerkende partijen in de Nederlandse paardensector (sport, fokkerij en ondernemers). De Sectorraad Paarden is dé spreekbuis van de paardensector richting overheid. De Sectorraad Paarden behartigt de collectieve belangen van de paardensector in Nederland vanuit samenwerking tussen de sport, de fokkerij en de ondernemers.

Missie Sectorraad Paarden

Het bewerkstelligen van een goede uitgangspositie voor de verdere ontwikkeling van de paardensector in Nederland door in nauwe samenwerking met de sector de collectieve belangen te behartigen zodat een sterke maatschappelijke positionering voor de paardensector als geheel ontstaat.

Visie Sectorraad Paarden

De thema's welzijn, diergezondheid en identificatie & registratie (I&R) staan hoog op de agenda van de sector en zijn de belangrijkste speerpunten van de Sectorraad Paarden. Onder andere de maatschappelijke aandacht voor dierwelzijn en diergezondheid neemt toe. Dit geldt ook voor de lenR van paardachtigen, mede met het oog op een mogelijke uitbraak van dierziekten en de inwerkingtreding per 21 april 2021 van de Diergezondheidsverordening.

Nederland heeft van oudsher een rijke paardentraditie en staat in de internationale hippische wereld hoog aangeschreven. Het is een sector die veel werkgelegenheid creëert en waar volgens het CBS jaarlijks circa 1,5 miljard euro in omgaat. Er zijn rond de 500.000 ruiters en de paardensport wordt door mensen uit alle lagen van de bevolking beoefend. Het aantal paardenhouders in Nederland, zowel professioneel als hobbymatig, is groot. De paardensector is dan ook economisch en sociaal-maatschappelijk van grote betekenis voor Nederland.

De beoogde ontwikkeling en groei van de hippische sector moet plaatsvinden binnen de economische en maatschappelijke grenzen. Tegenover de schaalvergroting van paardenbedrijven in de bebouwde omgeving staat bijvoorbeeld aangescherpte wet- en regelgeving. Daarnaast hangt de ruimte voor verdere ontwikkeling en groei van de sector nauw samen met maatschappelijke trends en het daarmee samenhangende draagvlak.

Het is tegen die achtergrond dat de Sectorraad Paarden zich namens en in nauwe samenwerking met de Sport, Fokkerij en Ondernemers hard maakt voor een verdere professionalisering van de sector en wil bijdragen aan oplossingen voor (maatschappelijke) vraagstukken. Met als oogmerk een duurzame toekomst voor de paardensector in Nederland.

Bestuur

De SRP wordt gevormd door onderstaande organisaties:

- *Sport*
  - Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie (KNHS) (tot 1 september 2023)
  - Stichting Nederlandse Draf- en Rensport (SNDR)
- *Fokkerij*
  - Koninklijk Warmbloed Paardenstamboek Nederland (KWPN)
  - Koepel Fokkerij (24 partijen)
- *Ondernemers*
  - Federatie van Nederlandse Ruitersportcentra (FNRS)
  - Federatie Nederlandse Hippische Brancheorganisaties (FNHB) (11 partijen)
  - LTO Nederland (LTO)

De activiteiten van de Sectorraad Paarden worden gecoördineerd vanuit het kantoor van het KWPN op het Nationaal Hippisch Centrum te Ermelo.

Het bestuur wordt in 2021 gevormd door:

• Guusje ter Horst (tot 1 december 2023)	Voorzitter
• Gerda Verburg (vanaf 1 december 2023)	Voorzitter
• Marieke Toonders	LTO Nederland
• Andries van Daalen	KWPN
• Pieter Wiersinga	Koepel Fokkerij
• Harry Boertjes (tot 5 september 2023)	FNHB
• Thibault Frippiat (vanaf 5 september 2023)	FNHB
• Aukje Kroondijk (tot 1 september 2023)	KNHS
• Nico Bezemer	FNRS
• Paul Mulder	SNDR

Verantwoording bestuur

- De Sectorraad Paarden wordt ondersteund door een secretaris in de persoon van Mieke Theunissen. Het adres van de Sectorraad Paarden is het KWPN kantoor aan De Beek 109 te Ermelo. Voor de financiële administratie zijn afspraken gemaakt met LTO Noord.
- “Laat je stem horen voor dialoog en tegen polarisatie”. Met die oproep start de Sectorraad Paarden in januari 2023 de petitie ‘een eerlijk debat over omgang met paarden’. Steeds vaker zien we dat dierenactivisten met onjuiste informatie de politiek en media willen overtuigen van hun eenzijdige standpunten. Met de petitie laten we zien dat we als paardensector openstaan voor debat en dialoog over de wijze waarop wij omgaan met paarden. Maar wel op basis van juiste informatie.
- Behoort de paardensport over 10 jaar tot het verleden? Rijden we dan überhaupt nog paard? Wordt ook het houden van paarden op termijn ter discussie gesteld? Deze actuele vraagstukken zijn voor de Sectorraad Paarden aanleiding om tijdens The Dutch Masters in 2023 het Hippisch Sectorfonds te introduceren. Tijdens de bijeenkomst met als titel ‘Samen sterk voor onze paardensector!’ onderstreepten diverse sprekers het belang voor de sector om de handen ineen te slaan en in actie te komen. Virbac tekende als eerste een samenwerking met de Sectorraad Paarden, waarbij zij zich voor de komende 5 jaren verbinden aan het Hippisch Sectorfonds: van iedere geleverde transponder dragen zij €0,50 af aan het fonds ten behoeve van de toekomst van de gehele hippische sector. De besteding gaat ingezet worden op drie pijlers: 1. Campagne; 2. Onderzoek; 3. Versterking van de belangenbehartiging.
- Op zaterdag 1 april vindt er een uitzending van het televisieprogramma Kassa van BNNVARA plaats met daarin aandacht voor manegebedrijven. Een uitzending met aandacht voor beide kanten van het verhaal. Hoor- en wederhoor. Uitdagingen waar wij mee kampen in onze paardenwereld zijn in perspectief geplaatst. Tijdens de uitzending zijn beelden te zien van bedrijven waarbij paarden en pony’s een deel van de dag in stands gehouden worden. Ondanks dat er geen wettelijk verbod op stands voor paarden en pony’s is, geven wij als sector zelf in de Gids voor Goede Praktijken aan dat deze manier van huisvesting niet meer past in de hedendaagse paardenhouderij.
- Op 16 mei stemt de Tweede Kamer over het wetsvoorstel dierenmishandeling en dierverwaarlozing. Een week eerder op donderdag 11 mei debatteert zij over het voorstel. De wet heeft als doel om de bescherming van dieren te verbeteren door strengere straffen en maatregelen in te stellen voor dierenmishandeling en -verwaarlozing. De Sectorraad Paarden levert input aan partijen in de Tweede Kamer over het wetsvoorstel en diverse zaken zijn aan de orde gekomen bij de behandeling van het wetsvoorstel.

- Begin juni maakt het Sectorraad Paarden bestuur kennis met de nieuwe beleidsadviseur paarden van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit Paulien van de Graaff. Zij volgt Henk Lommers op die vanwege zijn pensionering na 33 jaar op 1 september afscheid neemt. Van de Graaff heeft een achtergrond bij diverse (semi-)overheden en brancheorganisaties in de agrarische sector. En hoewel zij privé vrijwel haar gehele leven paarden gehouden heeft, is dat nog niet eerder op professioneel vlak aan de orde geweest. De SRP dankt de heer Lommers voor zijn inzet en neemt tijdens de Nationale Merrie- en Veulenkeuring afscheid. In aanwezigheid van zijn opvolgers spreekt de voorzitter een dankwoord uit namens de paardensector.
- In de eerste helft van 2023 brengt de Raad voor Dieraangelegenheden (RDA) twee zienswijzen uit. De ene heeft betrekking op “Het doden van zorgbehoevende dieren”. Deze is opgesteld naar aanleiding van de vraag van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De andere zienswijze “Plezier voor mens én dier?” is op eigen initiatief geschreven en heeft betrekking op sport en vermaak met dieren. Beide zienswijzen zien ook toe op de paardensector. Bij de totstandkoming is de Sectorraad Paarden geconsulteerd. En tijdens het webinar op 10 oktober 2023 over de RDA-zienswijze Plezier voor mens én dier neemt de voorzitter deel als tafelgast vanuit de paardensector.
- Half augustus kondigt de KNHS aan uit de SRP te stappen. Het bestuur van de SRP vindt het zeer betreurenswaardig dat het bestuur van de KNHS dit besluit neemt. De overige SRP-partijen zijn ervan overtuigd dat de paardensector is gediend met een gezamenlijk optrekken.
- Per 1 december 2023 loopt de driejarige bestuursperiode van SRP-voorzitter Guusje ter Horst af. Zij geeft te kennen geen gebruik te zullen maken van de mogelijkheid haar aanstelling met drie jaar te verlengen. Het bestuur vindt Gerda Verburg bereid per 1 december 2023 het voorzitterschap van de SRP over te nemen.
- Op 5 september neemt Harry Boertjes afscheid als voorzitter van de Federatie van Nederlandse Hippische Brancheorganisaties (FNHB). Hij wordt opgevolgd door Thibault Frippiat, tevens voorzitter van het Cluster Paard van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde (KNMvD). Frippiat volgt Boertjes op in het SRP bestuur.
- Op dinsdag 24 oktober organiseert de SRP haar eerste eigen webinar. Geïnteresseerden worden bijgepraat over een aantal activiteiten van de Sectorraad Paarden en het Hippisch Sectorfonds. Ook krijgen de kijkers van het webinar een inkijk in de ondersteuning die door de werkgroep Publieke opinie gegeven wordt aan Hippische Events.
- Eind oktober komt de SRP met een update van het protocol extreme weersomstandigheden voor paarden, pony's en ezels. Deze update is nodig om aansluiting te houden bij geldende wet- en regelgeving en nieuwe inzichten uit de praktijk of wetenschap. De SRP houdt de politieke ontwikkelingen op het dossier extreme temperaturen nauwlettend in de gaten. Zo ligt er op het Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit een aangenomen motie om de maximale transporttemperatuur te verlagen naar 30 graden Celsius. Daarnaast onderzoekt de NVWA wanneer er maatregelen genomen moeten worden door paardenhouders bij lage temperaturen.

- Twee maal per jaar komt het Gezondheidsoverleg Paard bijeen. Dit betreft een overleg tussen overheden en instanties die zich bezig houden met de gezondheid van paarden.
- Op 23 november vindt de derde ledenbijeenkomst plaats waarvoor alle bestuurders en medewerkers van lidorganisaties uitgenodigd zijn om deel te nemen. Op het programma staat een terugblik van de voorzitter. En gastspreker Ruud Tombrock van de Raad voor Dieraangelegenheden verzorgt een nadere toelichting over het borgen van welzijn bij dieren die ingezet worden bij sport, recreatie en ontspanning. Ook licht hij de zes leidende principes voor dierwaardigheid toe met de oproep aan de sector om deze in eigen activiteiten met paarden ook toe te passen.
- Aan het eind van 2023 wordt het functioneren van de voorzitter en secretaris geëvalueerd.
- Het bestuur vergadert vijf keer in 2023, waarbij driemaal een gastlocatie wordt bezocht (GD Deventer, CNC en LTO Nederland). Tweemaal wordt er vergaderd in Ermelo. De belangrijkste onderwerpen die voorbij komen, gaan over:
  - Keurmerk Paard en Welzijn
  - Paardenwelzijn
  - Diergezondheidsfonds
  - Financiën SRP
  - Wolf en de paardensector
  - Stikstof en de paardensector
  - Hippisch Sectorfonds
  - Actieplan publieke opinie
  - Wet dieren / convenant dierwaardige veehouderij
  - Belastingplan 2025
  - RDA-rapporten
  - Plan van Aanpak hitte / protocol extreme weersomstandigheden
  - Petitie 'eerlijk debat en open dialoog'
- Contacten met derden. Er is incidenteel dan wel structureel overleg geweest met:
  - LNV
  - RVO
  - Dierenbescherming
  - VPETN
  - Vertrouwensloket welzijn landbouwhuisdieren
  - Gezondheidsdienst voor Dieren
  - Belastingdienst
  - WUR
- Aanwezigheid van bestuurders bij evenementen
  - Jumping Amsterdam
  - KWPN Hengstenkeuring
  - Nationale Merrie- en Veulenkeuring

Tabel 1 Samenstelling en taakopdrachten werkgroepen

Werkgroep	Taakopdracht	Werkgroepleden
Werkgroep I&R	Ontwikkeling en opzet Centrale Nederlandse Database (CND), met afspraken over verantwoordelijkheid en de financiering.	<p>Fokkerij</p> <ul style="list-style-type: none"> · Ralph van Venrooij (KWPN), voorzitter <p>Sport</p> <ul style="list-style-type: none"> · Theo van der Meulen (KNHS) tot 1-9-2023 · Camiel Mellegers (SNDR) <p>Ondernemers</p> <ul style="list-style-type: none"> · Matthijs Maat (LTO) · Ale Schaap (VPETN) · Frans Burgers (FNHB) · Joost van Hertem (veterinair) per 1-10-2023
Werkgroep Welzijn	<ul style="list-style-type: none"> - Actueel houden en stimuleren van naleving van Gids voor Goede Praktijken; - Vertrouwensloket voor de paardensector 	<p>Fokkerij</p> <ul style="list-style-type: none"> · Bastiaan Meerburg (KWPN) tot 1-8-2023 · Charlotte Dekker (KWPN) voorzitter per 1-9-2023 · Marijke Akkerman (Koepel Fokkerij) <p>Sport</p> <ul style="list-style-type: none"> · Patrice Assendelft (KNHS), voorzitter tot 1-9-2023 · Fenna Westerduin (KNHS) tot 1-9-2023 · Camiel Mellegers (SNDR) <p>Ondernemers</p> <ul style="list-style-type: none"> · Matthijs Maat (LTO) · Anita de Keijzer (FNHB) · Fenna Elzinga (FNRS) · Vivianne van Leeuwen (veterinair) per 1-10-2023
Werkgroep gezondheid	<ul style="list-style-type: none"> - Protocollen/ draaiboeken dierziekten; - Het gezondheidsoverleg voortzetten; - Monitoring van bepaalde dierziekten middels de Helpdesk; 	<ul style="list-style-type: none"> · Prof. Dr. M. Sloet – van Oldruitenborgh-Oosterbaan, voorzitter <p>Fokkerij</p> <ul style="list-style-type: none"> · Bastiaan Meerburg (KWPN) tot 1-8-2023 · Ton Lautenschütz (Koepel Fokkerij) <p>Sport</p> <ul style="list-style-type: none"> · Gert Naber (KNHS) tot 1-9-2023 · René van den Hoven (SNDR) <p>Ondernemers</p> <ul style="list-style-type: none"> · Heleen Prinsen (LTO) · Tessa Jannink (FNHB) · Haike Blaauw (FNRS)

Tabel 1 Samenstelling en taakopdrachten werkgroepen

Wergroep	Taakopdracht	Wergroepleden
<p>Wergroep Publieke opinie</p>	<p>- Daadkrachtig(er) maken van de hippische sector op maatschappelijke issues ten behoeve van behoud van social license.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Monique van Hal, voorzitter • Mieke Theunissen (SRP & LTO) • Irene Verheul (Jumping Amsterdam) • Charlotte Dekker (KWPN) • Frederieke Verhaar (FNRS) • Nelleke Krol / Maartje Lanooy (VSN) • Jasmijn de Bruijn
<p>Wergroep belastingen</p>	<p>- Verduidelijking van belasting- en douanezaken</p> <p>- Lobby voor een ander belastingstelsel voor de paardensector nu Europa ruimte bied om het lage btw-tarief te voeren voor paarden en paard gerelateerde activiteiten</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Peter van Loo (Belastingdienst) • Ingrid van den Eijnden (Belastingdienst) • Dirk Middelkoop (Douane) <p>Ondernemers</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harry Boertjes (FNHB) voorzitter tot 1-9-2023 • Haike Blaauw (FNRS) voorzitter per 1-9-2023 • Rinus Bakker (CeBoPa) • Frans Burgers (VSN) • Maartje Lanooy (VPETN) • Hans Koehorst (LTO) adviserend lid

Financieel verslag

Balans

ACTIVA	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
VLOTTENDE ACTIVA		
Debiteuren	-	19.965
Overige vorderingen	-	2.773
Omzetbelasting	9.278	0
	9.278	22.738
LIQUIDE MIDDELEN		
Rabobank zakelijke rekening	124.413	110.390
Rabobank bedrijfsspaarrekening	14.282	14.276
	138.694	124.666
	<u>147.972</u>	<u>147.404</u>
PASSIVA		
	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
EIGEN VERMOGEN		
Algemene reserve	48.061	58.197
Bestemmingsreserves	60.000	37.000
	108.061	95.197
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Crediteuren	31.914	33.255
Omzetbelasting	-	5.945
Overige schulden op korte termijn	7.997	13.007
	39.911	52.207
	<u>147.972</u>	<u>147.404</u>

Staat van baten en lasten

	Begroting 2023 €	Realisatie 2023 €	Realisatie 2022 €
BATEN			
Bijdrage organisaties	115.500	115.500	115.500
Overige bijdragen	0	0	0
Projectsubsidies	0	0	0
TOTAAL BATEN	<u>115.500</u>	<u>115.500</u>	<u>115.500</u>
LASTEN			
Secretariaat en ondersteuning	70.500	65.731	64.423
Bestuurskosten	18.000	15.582	17.813
Overige bedrijfskosten	5.000	3.166	1.473
Kosten adviseurs	5.000	4.402	32.282
Kosten paardenwelzijn	3.000	9.288	15.826
Projectkosten	50.000	0	0
Overige kosten	6.675	4.462	401
TOTAAL LASTEN	<u>158.175</u>	<u>102.630</u>	<u>132.218</u>
EXPLOITATIERESULTAAT	-42.675	12.870	-16.718
FINANCIELE BATEN EN LASTEN			
Rentelasten en bankkosten	0	-5	-109
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	<u>-105</u>	<u>0</u>	<u>9</u>
FINANCIEEL RESULTAAT	-105	-5	-100
RESULTAAT	<u>-42.780</u>	<u>12.864</u>	<u>-16.818</u>
RESULTAATBESTEMMING			
Algemene reserve	<u> </u>	<u>12.864</u>	<u> </u>
SALDO	<u> </u>	<u><u>0</u></u>	<u> </u>

Resultaat

Het resultaat over 2023 bedraagt € 12.864,-. Van dit resultaat wordt het volledige bedrag ten goede gebracht aan de algemene reserves.